



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 231/2022
14.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић, Гордане Комненић, Добриле Страјина и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., ЉЉ из ..., ММ из ..., НН из ..., ЊЊ из ..., ОО из ..., ПП из ... и РР из ..., чији је заједнички пуномоћник Бојана Стошић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Прва војвођанска бригада“ из Новог Сада, коју заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2585/21 од 02.11.2021. године, у седници одржаној 14.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2585/21 од 02.11.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2585/21 од 02.11.2021. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 875/21 од 04.06.2021. године, у ставу првом, другом, трећем и четвртном изреке, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужилаца којима су тражили да им за период од 01.01.2018. до 31.12.2020. године, тужена исплати:

тужиоцу АА, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 119.015,12 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 17.797,35 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ББ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 104.116,32 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 14.563,16 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиоцу ИИ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 118.664,56 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 17.797,37 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ЈЈ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 95.177,04 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 16.743,84 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи КК, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 87.990,56 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 13.297,74 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ЛЛ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 110.075,84 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 16.743,84 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ЉЉ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 114.457,84 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 17.466,66 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате, као и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ММ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 126.376,88 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 18.457,59 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате, као и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи НН, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 109.725,28 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 16.948,33 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиоцу ЊЊ, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 119.015,12 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 17.805,54 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ОО, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 109.550,00 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 15.923,17 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате,

тужиљи ПП, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 108.673,60 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 14.718,96 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 89.277,08 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате, као и износ од 10.427,66 динара на име обрачунате затезне камате и

тужиљи РР, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 98.857,92 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату у износу од 15.041,62 динара, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 113.008,23 динара, са законском затезном каматом од 07.02.2021. године до исплате и износ од 16.421,45 динара на име обрачунате затезне камате, као и да за тужиоце изврши уплату доприноса надлежним фондовима за напред наведени период и на напред наведене износе, те да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 338.000,00 динара, са законском затезном каматом.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженој накнаде трошкове поступка у износу од 36.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 875/21 од 04.06.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да за период од 01.01.2018. године до 31.12.2020. године, исплати тужиоцима накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, као и обрачунату затезну камату на те износе од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да за тужиоце изврши уплату доприноса надлежним фондовима за напред наведени период и на напред наведене износе. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади парничне трошкове у износу од 338.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом петим изреке, тужиоци су ослобођени обавезе плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2585/21 од 02.11.2021. године, одбијена је жалба и потврђена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом да се о истој одлучује као о посебној ревизији применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

По одредби члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотри правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињеничноправној ситуацији дозволио одлучивање о посебној ревизији тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код тужене. Тужиоци обављају послове својих радних места куvara, спремачице и мајстора школе. У спорном периоду, тужена им је обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијентима радних места тужилаца, након чега је тако обрачунату плату по потреби допуњавала до износа минималне зараде. На обрачунским листама плата за тужиоце нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови налазе да тужиоцима у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијенти тужилаца помноже са ценом рада, плате нису одговарале висини минималне зараде, на основу чега су извели закључак да у коефицијентима за обрачун плате тужиоцима нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога су усвојили тужбене захтеве у одређеним износима.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално права.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијената основне плате тужилаца и у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то нижестепени судови утврдили (параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС за јавна комунална предузећа), нити подразумева да део коефицијената тужилаца поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда тужиоци немају право на тражене накнаде, јер им је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентима (у којима су према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега су пресуде преиначене, а тужбени захтеви тужилаца одбијени као неосновани.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужена је успела у поступку, те су тужиоци обавезани да јој накнаде парничне трошкове у износу од 36.000,00 динара, применом члана 153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП. Туженој су досуђени опредељени трошкови који обухватају: састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21). Тужиоци нису обавезани на плаћање судских такси, јер су ослобођени плаћања истих у овом поступку, применом члана 14. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 128/24...95/18).

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић